

**Viooltalent Randall Goosby
gaat terug naar zijn wortels**

BLACK COMPOSERS MATTER

*Maar weinig klassiekemuziek liefhebbers kunnen spontaan de naam van drie zwarte componisten noemen, of zelfs maar van één. Daar moet verandering in komen, vindt de getalenteerde 24-jarige violist **RANDALL GOOSBY**. Met zijn debuutalbum *Roots* dompelt hij luisteraars onder in het afwisselend lyrische en swingende universum van Afro-Amerikaanse componisten zoals Coleridge-Taylor Perkinson, William Grant Still en Florence Price.*

*Tekst: MYRTHE MEESTER
Foto's: JEREMY MITCHELL*

Vioolspelen leerde Randall Goosby op

een instrument dat zijn moeder voor tweehonderd dollar via eBay had gekocht. Onder haar toezicht oefende de gedisciplineerde jongen iedere dag vier of vijf uur lang. En dat wierp zijn vruchten af: als dertienjarige werd hij opgemerkt door de beroemde Israëlische violist Itzhak Perlman, die het jonge talent onder zijn hoede nam en klaarstoomde voor The Juilliard School in New York, waar Goosby momenteel afstudeert. Ondertussen heeft hij al een contract getekend bij het grote platenlabel Decca, waar hij in juni zijn debuutalbum *Roots* lanceerde, “een exploratie van muziek van zwarte componisten en componisten die geïnspireerd zijn door de zwarte Amerikaanse cultuur”.

JONGSTE WINNAAR

Goosby's moeder Jiji komt uit Korea en zijn vader Ralph is Afro-Amerikaans. De titel *Roots* verwijst dus niet alleen naar “de wortels van de Afro-Amerikaanse klassieke muziek, maar ook naar mijn persoonlijke culturele erfgoed”, dat voor vijftig procent Afro-Amerikaans is. Goosby is bijzonder welbespraakt en bevlogen als hij over zijn album vertelt. “Ongeveer tien jaar geleden leerde ik voor het eerst een stuk kennen van een componist van kleur. Dat was een arrangement van een *negro spiritual* door William Grant Still, een van de componisten op mijn album. Ik moest het instuderen voor de auditie van de Sphinx Competition”, waarin Goosby als dertienjarige de jongste winnaar ooit werd. “Ik vond het heel opwindend om dat stuk te leren spelen. Toen realiseerde ik me voor het eerst dat een componist niet per definitie een dode witte man hoeft te zijn. Componisten kunnen ook mensen zijn die eruitzien zoals ik.”

Hoewel dat besef veel indruk maakte op de jonge Goosby, “ wilde ik me destijds nog niet laten definiëren als iemand die alleen componisten van kleur uitvoert. Tijdens mijn intensieve en rigoureuze opleiding aan Juilliard spande ik me in om zoveel mogelijk standaardrepertoire te beheersen. Het grootste deel van mijn leven stond ik er weinig bij stil dat ik een zwarte musicus was in een overheersend witte omgeving. Vanaf het begin was het mijn prioriteit om zo hard mogelijk te werken en de muziek zo eerlijk mogelijk te vertolken. Mijn huidskleur heeft daar niets mee te maken.”

TALLOZE BARRIÈRES

“Maar sinds ik ouder ben en me meer bewust ben van de maatschappelijke spanningen in de Verenigde Staten, kan ik er niet langer omheen. Inmiddels omarm ik het feit dat ik een persoon van kleur ben, een zwarte klassieke musicus. Dat is niet iets wat je iedere dag ziet. Ik ervaar het als een kans om de ogen van klassiekemuziek liefhebbers te openen, die niet gewend zijn om iemand zoals ik te zien doen wat ik doe.”

Geleidelijk groeide bij Goosby ook het gevoel dat hij zwarte componisten dank verschuldigd is voor “hun kracht en toewijding in een tijd waarin racisme en vooroordelen heel gewoon waren in de klassiekemuziekindustrie. Zij hebben het mede mogelijk gemaakt dat ikzelf en andere artiesten van kleur ons tegenwoordig welkom voelen in die wereld en succesvol kunnen zijn.”

Sinds twee jaar dompelt Goosby zich dan ook volledig onder in de muziek van zwarte componisten, “die niet dezelfde kans als Bach, Mozart en Beethoven hebben gekregen om wereldwijd gehoord en geliefd te worden.” Als voorbeeld noemt hij opnieuw William Grant Still (1895-1978), op Wikipedia omschreven als “de eerste Afro-Amerikaanse dirigent die een vooraanstaand symfonieorkest in de Verenigde Staten leidde, de eerste Afro-Amerikaanse componist van wie een symfonie bij een bekend Amerikaans symfonieorkest in première ging, de eerste Afro-Amerikaanse componist van wie een opera bij een vooraanstaand operahuis werd uitgevoerd en de eerste Afro-Amerikaanse operacomponist van wie een opera via de nationale televisie werd uitgezonden”. “Still was een man van vele eersten”, zegt Goosby, die daarin een aanwijzing ziet dat zwarte componisten tot die tijd geen

“Inmiddels omarm ik het feit dat ik een persoon van kleur ben, een zwarte klassieke musicus”

volwaardige kansen kregen. “Wie aanneemt dat hij niet talloze barrières heeft moeten overwinnen, suggereert in feite dat geen enkele Afro-Amerikaanse componist vóór hem iets geschreven heeft wat zulke publieke erkenning waard was.”

EXPRESSIEVE LIEDEREN

Toen Goosby zijn platencontract bij Decca tekende en plannen maakte voor de programmering, “was dat toevallig precies tijdens de piek van de Black Lives Matter-demonstraties”. Daarom voelde het des te urgenter om zijn eerste album te wijden aan componisten van kleur, die het verdienen om definitief aan de vergetelheid ontrukkt te worden. Het album *Roots* opent echter met de kersverse opdrachtcompositie *Shelter Island*, geschreven door »

Paspoort RANDALL GOOSBY

Geboren: 1996, Memphis (VS)

Instrument: viool

Opleiding: The Juilliard School (New York)

Prijzen: Annual Sphinx Concerto Competition 2010 (eerste prijs), Young Concert Artists International Auditions 2018 (eerste prijs)

'African Dancer' van
Richmond Barthé

'Mother and Child' van Sargent Johnson

'Gamin' van
Augusta Savage

Dvořák: “De toekomstige muziek van de VS moet worden gebaseerd op negro melodies”

Goosby's leeftijdgenoot en goede vriend Xavier Dubois Foley. “Om de muziek van zwarte componisten te eren, is het natuurlijk belangrijk om naar het verleden te kijken. Maar ik vond het essentieel om ten minste één stuk toe te voegen van een hedendaagse zwarte componist, die in zekere zin voortbouwt op de levens en bijdragen van die componisten uit het verleden.” *Shelter Island*, een muziekstuk voor viool en contrabas, is geïnspireerd op moderne muziekstijlen zoals r&b en bluegrass, maar bevat ook verwijzingen naar de vioolpartita's van Bach.

Een combinatie van stijlen hoor je ook in de muziek van Coleridge-Taylor Perkinson (1932-2004), William Grant Still en Florence Price (1887-1953), de drie zwarte componisten die de kern van Goosby's album vormen. Perkinsons *Blue's Forms for solo violin* (1976) ademt een mengeling van barok contrapunt, modernistische dissonanten, blues-ritmes en zwarte volksmuziek. “Bij Florence Price hoor je de invloed van romantische componisten zoals Tsjajkovski en Strauss, maar in hetzelfde stuk kan ze plotseling overschakelen naar de sfeer van kerkhymnen en *negro spirituals*, die haar moeder en grootmoeder voor haar zongen.” *Negro spirituals* zijn expressieve liederen die tot slaaf gemaakte Afro-Amerikanen op de plantages zongen, waaruit de latere genres blues en gospel zijn ontstaan. Veel *spirituals* zijn gebaseerd op bijbelverhalen, bevatten een echo van traditionele Afrikaanse culturen en getuigen van de extreme ontberingen van de slavernij.

STIJLEN VERSMELTEN

Antonín Dvořák, die tussen 1892 en 1895 directeur was van het New Yorkse conservatorium, meende zelfs dat “de toekomstige muziek van dit land moet worden gebaseerd op zogenoemde *negro melodies*. Dat vormt het ware fundament voor een serieuze, originele compositieschool om te ontwikkelen in de Verenigde Staten. [...] Deze mooie en gevarieerde thema's zijn het product van de bodem. Zij zijn

Amerikaans.” Omdat ook Dvořák's eigen *Sonatina in G* (1893) de volksmuzieksfeer van *negro spirituals* ademt, besloot Goosby zijn album af te sluiten met dit vierdelige werk voor viool en piano, gespeeld door hemzelf en de jonge pianist Zhu Wang, die hij tijdens zijn opleiding aan Juilliard leerde kennen.

Ook de driedelige *Suite for Violin and Piano* (1943) van William Grant Still, geplaatst in het midden van het album, vermengt allerlei invloeden en stijlen. Elk van de delen is vernoemd naar een kunstwerk van een zwarte beeldhouwer: *African Dancer* van Richmond Barthé, *Mother and Child* van Sargent Johnson en *Gamin* van Augusta Savage. “Het middendeel, *Mother and Child*, klinkt als een gevoelige ballade, terwijl de twee buitenste delen dansant en volksmuziekachtig zijn. De piano-introductie van het laatste deel, *Gamin*, is in feite een baslijn uit de blues”, vertelt Goosby. “Als uitvoerder is het een groot plezier om al die stijlen op een overtuigende manier te laten versmelten.”

EIGEN SPEURTOCHT

De violist vindt het wel jammer dat hij een selectie moest maken en veel goede zwarte componisten achterwege moest laten. “Ik heb het gevoel alsof ik alleen nog maar de oppervlakte heb geraakt. Daarom hoop ik dat mijn album voor luisteraars een aanleiding vormt om zelf op zoek te gaan naar meer muziek van onbekende componisten: zwarte componisten, vrouwelijke componisten, inheemse Amerikaanse componisten, Aziatische componisten, kortom, iedereen die we nog niet kennen.”

Als het aan Goosby ligt, wijdt hijzelf in de toekomst nog vele albums aan zwarte componisten. “Op *Roots* speel ik één kort stuk van de Afro-Britse componist Samuel Coleridge-Taylor, een arrangement van de spiritual *Deep River*. Coleridge-Taylor is zeker iemand om meer muziek van op te nemen, want zijn enorme muziekcatalogus bevat talloze composities voor viool.”

“Verder terug in de tijd heb je Joseph Bologne Le Chevalier de Saint-George, een Franse tijdgenoot van Mozart die wel veertien vioolconcerten schreef.” Saint-George, bijgenaamd ‘de zwarte Mozart’, was de zoon van een Franse plantagehouder en de Afrikaanse slavin van diens »

“Klassieke muziek is iets waar iedereen vreugde en voldoening uit kan halen”

LUISTER-CADEAU

Luister mag vijf exemplaren weggeven van *Roots* van Randall Goosby. Ga naar www.luister.nl voor de winactie. Meedoen is mogelijk tot 27-9.

echtgenote. Vanwege zijn adellijke vader kreeg de getalenteerde Saint-George de mogelijkheid om zich tot kampioen schermer te ontwikkelen, maar ook tot violist, dirigent en componist van symfonieën, strijkkwartetten, vioolconcerten en opera's. Goosby: "Hopelijk kan ik zijn muziek opnemen tijdens een ander project met Decca."

HOEVEELHEID DOCUMENTATIE

Ook in het oeuvre van Florence Price valt nog heel veel te ontdekken. In 2009 werd een grote verzameling van haar partituren gevonden in een vervallen huis in Illinois, dat op het punt stond te worden gesloopt. Goosby brengt met zijn album drie van deze onbekende werken, *Adoration* en *Fantasie No. 1* en *2*, in première. "Ik vind het echte pareltjes. Maar er is nog zoveel meer: er werden honderden pagina's bladmuziek gevonden, die nu in de archieven van de Universiteit van Arkansas liggen."

Als het aan Goosby ligt, worden de partituren van zwarte componisten zoals Price vaker in druk uitgebracht en aan musici beschikbaar gesteld. "Als ik niet door Decca was geholpen, had ik waarschijnlijk niet eens toegang gehad tot deze werken." Ook de biografische informatie die over zwarte componisten beschikbaar is, vindt hij nogal mager. "Van Mozart hebben we brieven van hemzelf en mensen uit zijn omgeving. Dat geldt ook voor Bach, Beethoven en Brahms. Van componisten van kleur hebben we niet eens een fractie van die hoeveelheid documentatie. Ik moet als musicus dus volledig terugvallen op de noten zelf en die gebruiken om in het hoofd van een componist te kruijen."

MUZIKALE EDUCATIEPROJECTEN

Naast het promoten van zwarte componisten heeft Goosby nóg een missie. "Ik wil meehelpen om de samenstelling van de klassiekemuziekwereld te veranderen door zwarte gemeenschappen en mensen van kleur tegemoet te treden. Want klassieke muziek is iets waar iedereen vreugde en

voldoening uit kan halen. Er wordt vaak gezegd dat zwarte mensen minder van klassieke muziek houden en een voorkeur hebben voor hiphop of jazz. Maar de realiteit is dat muziekvoorkeuren worden gevormd op basis van jeugdervaringen. In gemeenschappen waar geen symfonieorkest of recitalreeks bestaat, hebben kinderen en volwassenen geen enkele kans om aan klassieke muziek te worden blootgesteld, behalve misschien via een tv-commercial."

Daarom werkt Goosby graag mee aan muzikale educatieprojecten. "Toen ik voor het eerst scholen bezocht in gekleurde en minder welvarende gemeenschappen, was ik nerveuzer dan voor een optreden. Ik wist dat deze kinderen nog nooit met klassieke muziek hadden kennisgemaakt. Misschien zouden ze het niet leuk vinden, misschien zouden ze denken dat ik raar was. Maar elke keer trof ik tot mijn verrassing jongeren die met open mond naar me luisterden en uitstraalden: 'Wat? Ik wist niet dat dit mogelijk was!' Ik vind dat ontzettend inspirerend. Educatie zal altijd een belangrijke focus blijven tijdens mijn carrière. Want ik wil niet langer de enige zwarte violist zijn. Ik wil meer mensen binnenhalen. Klassieke muziek heeft mijn leven op zo'n mooie manier gevormd en me zoveel vreugde gebracht. Hoe meer mensen de kans krijgen om dat te ervaren, hoe beter." «

Roots - werken van o.a. Coleridge-Taylor Perkinson, William Grant Still en Florence Price
Randall Goosby m.m.v. Zhu Wang en Xavier Dubois Foley
Decca, 0028948516643